

ΕΤΕΚ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

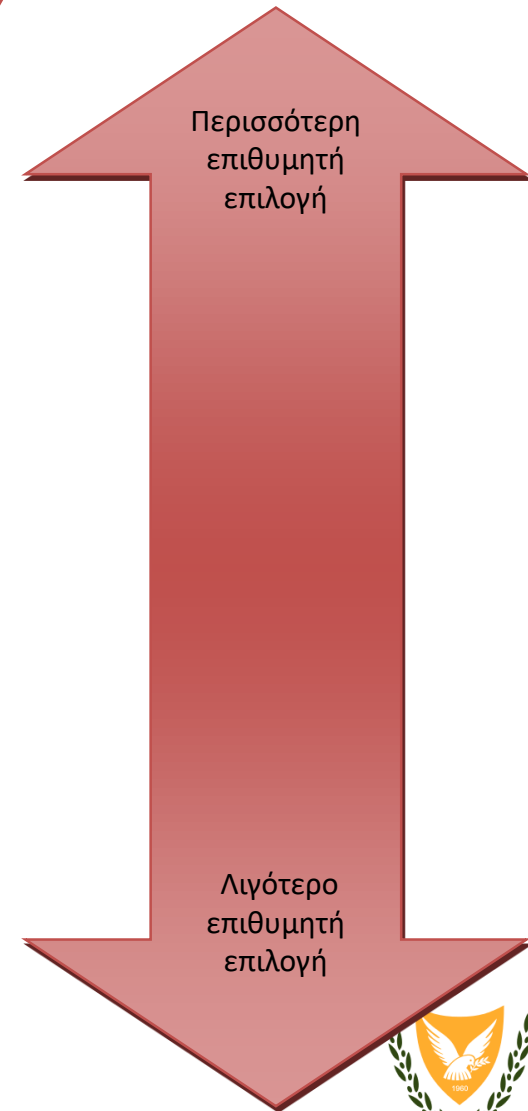
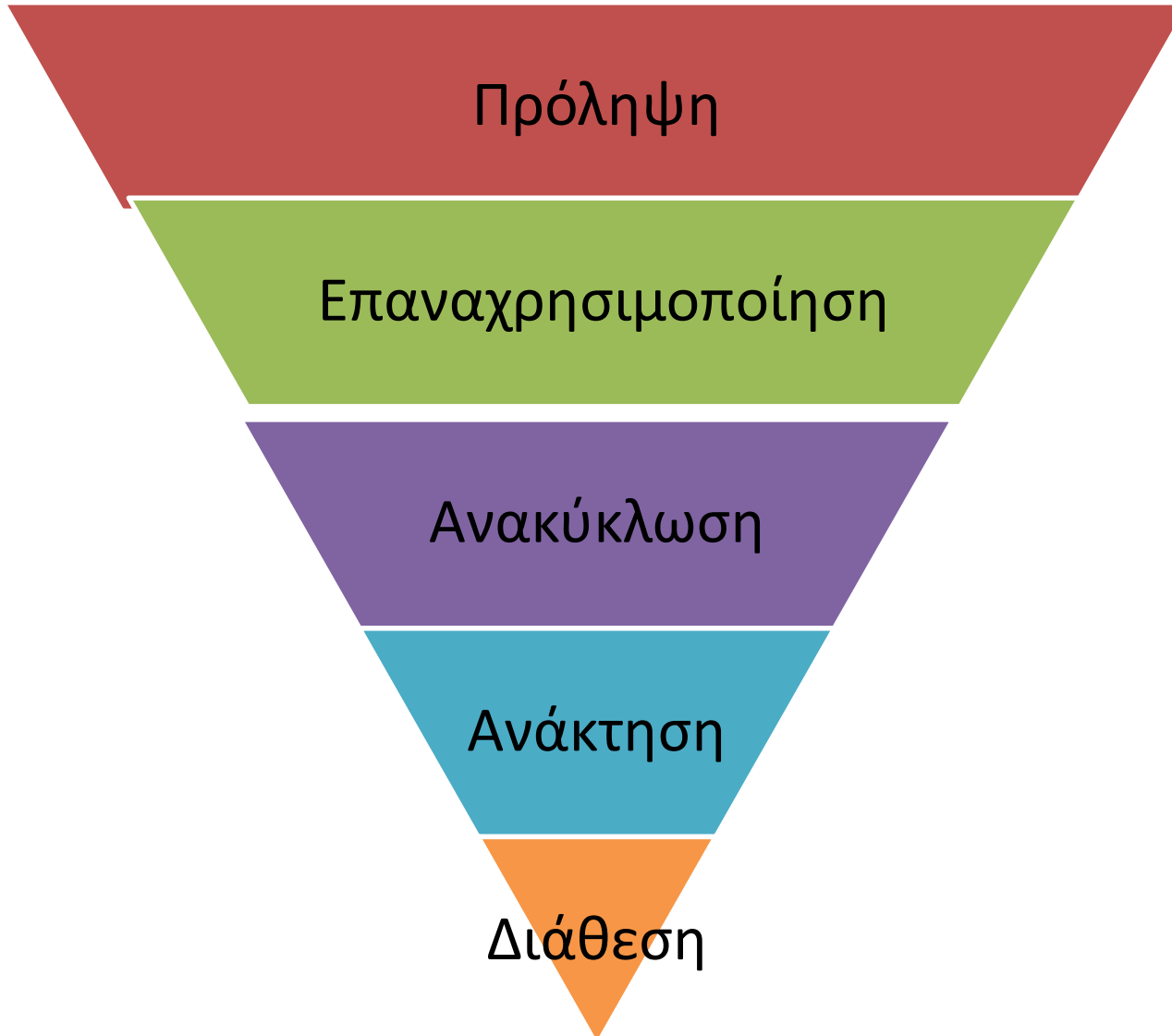
**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

Κώστας Χατζηπαναγιώτου

8 Μάιος, 2019

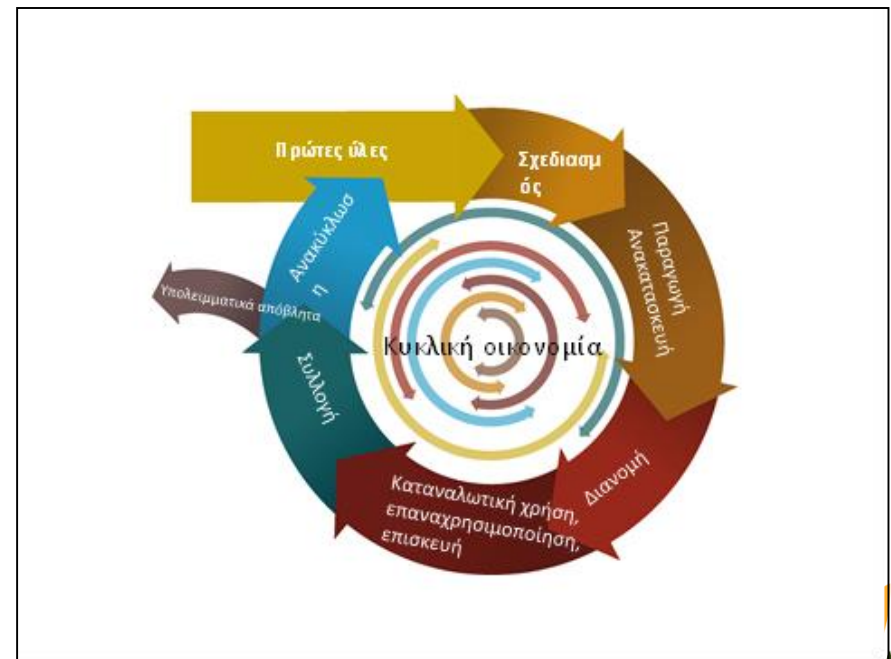
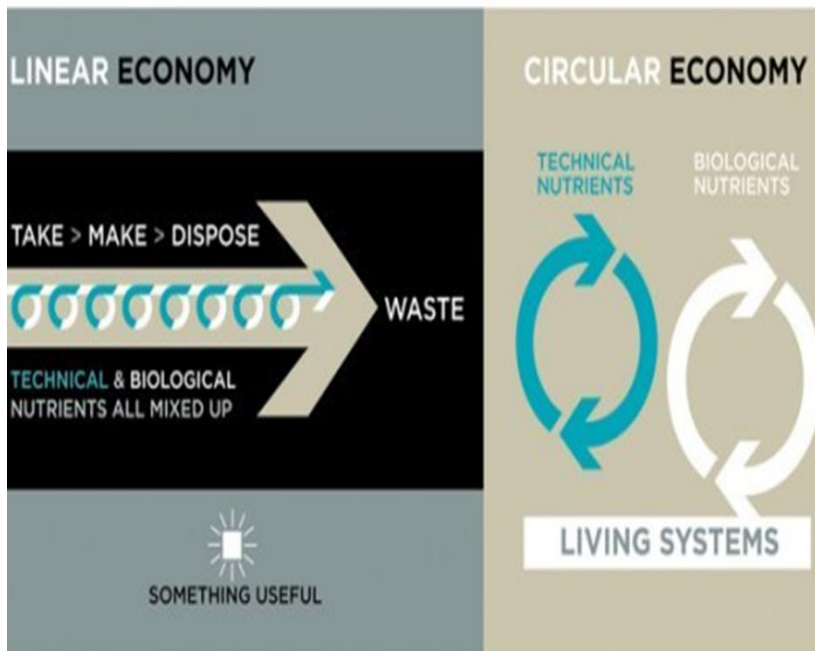
Ορθολογική διαχείριση αποβλήτων

ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

ΑΛΛΑΞΑΜΕ ΠΟΡΕΙΑ

- Η Κυπριακή πολιτική στη διαχείριση αποβλήτων **βασίζεται πλέον στις αρχές της κυκλικής οικονομίας** και στην ιεράρχηση των αποβλήτων για διασφάλιση της περιβαλλοντικά ορθολογικής διαχείρισής τους.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΕΔΑ ΚΟΣΙΗΣ

- Οι Χώροι Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) στο Βατί και στον Κοτσιάτη έχουν κλείσει οριστικά για όλα τα δημοτικά απόβλητα από τις **28.2.2019**.
- Η μονάδα Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΕΔΑ) Λάρνακας-Αμμοχώστου λειτούργησε το **2010 στην Κόσιη**, παράλληλα με το χώρο υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων. Η Μονάδα εφαρμόζει **μηχανική και βιολογική επεξεργασία** των μεικτών δημοτικών αποβλήτων.
- Με τον τερματισμό της ΧΑΔΑ **Κοτσιάτη** τα δημοτικά απόβλητα της Επαρχίας Λευκωσίας (**140000**) μεταφέρονται (Οκτώβριος 2018) στην ΟΕΔΑ Κόσιης,
- Η **δυναμικότητα διαχείρισης** της μονάδας ανέρχεται σήμερα στις **190.000** τόνους για το ανάμεικτο ρεύμα και η συνολική δυναμικότητα στους 250.000 τόνους.
- Για να επιτευχθεί η διαχείριση των επιπρόσθετων ποσοτήτων που καταλήγουν στη μονάδα έχουν **αυξηθεί οι ώρες λειτουργίας** της χωρίς να απαιτηθεί η κατασκευή επιπρόσθετων υποδομών.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΕΔΑ ΚΟΣΙΗΣ

- Προωθείται η εξεύρεση **μεταβατικού διαχειριστή** της ΟΕΔΑ Κόσιης ως έχει ή με κάποιες μετατροπές/νέες υποδομές για βελτίωση της λειτουργικότητάς της για περίοδο τριών χρόνων
- Η διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων της **Επαρχίας Λευκωσίας στην ΟΕΔΑ Κόσιης θα συνεχιστεί** και μετά τη λήξη του υφιστάμενου συμβολαίου
- Όμως ως μέρος της **αναθεώρησης της Στρατηγικής Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων** που προγραμματίζεται να ξεκινήσει εντός του 2019 θα διεξαχθεί **μελέτη βιωσιμότητας για την αναβάθμισή της μονάδας** με στόχο να διαχειρίζεται όλα τα απόβλητα των επαρχιών Λάρνακας, Αμμοχώστου και Λευκωσίας
- Για την εύρυθμη και οικονομικότερη μεταφορά των δημοτικών αποβλήτων από τις απομακρυσμένες περιοχές στην ΟΕΔΑ Κόσιης σχεδιάζεται η κατασκευή **ενός ή περισσότερων σταθμών μεταφόρτωσης** μέσα στο 2020.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΕΔΑ ΠΕΝΤΑΚΩΜΟΥ

- Η ΟΕΔΑ στο Πεντάκωμο και ο Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων στο Καντού βρίσκονται σε λειτουργία από το **Νοέμβριο του 2017** για όλα τα μεικτά δημοτικά απόβλητα της Επαρχίας Λεμεσού.
- Η δυναμικότητα της μονάδας ανέρχεται στους **140.000 τόνους** και παράγει μεγάλες ποσότητες **δευτερογενούς καυσίμου RDF/SRF** που προορίζονται για την παραγωγή ενέργειας.

Διαχείριση RDF/SRF

- Έχει γίνει δοκιμαστική μεταφορά **δευτερογενούς καυσίμου SRF** στο Τσιμεντοποιείο Βασιλικού, με επιτυχία
- αξιολογείται πως θα επιτευχθεί κατάλληλη διαχείριση και του **RDF**, με κατάλληλη ποιότητα
- Θα αξιολογηθεί η ανάγκη για **τροποποιήσεις στη μονάδα** ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα και εμπορευσιμότητα του καυσίμου.

ΧΥΤΑ ΠΑΦΟΥ

- Προωθείται η κατασκευή **νέου κυττάρου στον ΧΥΤΑ** Πάφου και η εξεύρεση διαχειριστή του για τα επόμενα τρία χρόνια ώστε να δοθεί χρόνος για διεξαγωγή **μελέτης βιωσιμότητας** για την ΟΕΔΑ Πάφου.
- Η ανάγκη για **αναβάθμιση** του ΧΥΤΑ Πάφου σε ΟΕΔΑ θα εξεταστεί στα πλαίσια επικαιροποίησης της Στρατηγικής.
- Κατά την μελέτη βιωσιμότητας θα ληφθούν υπόψη οι **στόχοι της κυκλικής οικονομίας για μείωση της υπολειμματικής ταφής** των δημοτικών αποβλήτων χωρίς οποιαδήποτε προ-επεξεργασία **στο 10% μέχρι το 2035** και για ανακύκλωση των δημοτικών αποβλήτων σε ποσοστό 65% μέχρι το 2035
- Στόχος είναι η ανάγκη διασφάλισης της **επεξεργασίας των αποβλήτων πριν από την υγειονομική ταφή τους**, με τη χρήση των πλέον κατάλληλων επιλογών επεξεργασίας στον χώρο υγειονομικής ταφής Πάφου και η **αποφυγή δημιουργίας πλεονάζουσας ικανότητας** για τις εγκαταστάσεις υπολειμματικών αποβλήτων.

ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Χώροι Τελικής Διάθεσης αποβλήτων	Τοποθεσία	Περιγραφή διαδικασίας	Δυναμικότητα
ΟΕΔΑ Λάρνακας– Αμμοχώστου (Κόσιη)	Κόσιη	Μηχανική διαλογή και κομποστοποίηση	190.000 τόνοι/έτος ανάμεικτα αστικά, 16.000 τόνοι/έτος πράσινα, 8.000 τόνοι/έτος ογκώδη),
ΟΕΔΑ Λεμεσού	Πεντάκωμο	Μηχανική διαλογή- παραγωγή RDF/SRF	140.000 τόνοι/έτος
ΧΥΤΑ Πάφου	Μαραθούνα	Ενταφιασμός χωρίς επεξεργασία	
Σταθμός Μεταφόρτωση απορριμμάτων (ΣΜΑ) Λάρνακας	Σκαρίνου		10.000 τόνοι/έτος
Σταθμός Μεταφόρτωση απορριμμάτων (ΣΜΑ) Πάφου	Πόλις Χρυσοχούς		75.120 τόνοι/έτος για 6 μέρες λειτουργίας

ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

- **Μονάδες ανάκτησης ενέργειας**: Στο παρόν στάδιο υπάρχει μόνο 1 μονάδα για την ανάκτηση ενεργείας στο Τσιμεντοποιείο Βασιλικού. Χρησιμοποιεί διάφορα είδη εναλλακτικών καυσίμων τοπικά και εισαγόμενα.
- **Μονάδες επεξεργασίας ανακυκλώσιμων αποβλήτων**: Για την επεξεργασία των ανακυκλώσιμων αποβλήτων υπάρχουν περίπου **20 αδειοδοτημένες μονάδες** διαφόρων κατηγοριών αποβλήτων
- **Μονάδες αναερόβιας χώνευσης**: Για την επεξεργασία των οργανικών αποβλήτων με αναερόβια επεξεργασία, από τις συνολικά **14 μονάδες αναερόβιας επεξεργασίας** που βρίσκονται σε λειτουργία στην Κύπρο, οι 2 έχουν εγκατεστημένη παστερίωση

ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

- **Μονάδες κομποστοποίησης**: Υπάρχουν 2 μονάδες για την επεξεργασία των οργανικών αποβλήτων με κομποστοποίηση
- **Μονάδες μπρικετοποίησης**: Σήμερα λειτουργεί 1 μονάδα μπρικετοποίησης η οποία παραλαμβάνει πράσινα απόβλητα
- **Μονάδες διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων**: Τα απόβλητα αυτά συλλέγονται και είτε εξάγονται για περαιτέρω επεξεργασία είτε τυγχάνουν διαχείρισης στο Κέντρο Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων ή για ανάκτηση ενέργειας στο Τσιμεντοποιείο Βασιλικού. **Δεν υπάρχει χώρος ταφής** των επικίνδυνων αποβλήτων
- **Μονάδες διαχείρισης ΑΕΚΚ**: Υπάρχουν 8 μονάδες που παραλαμβάνουν και επεξεργάζονται απόβλητα ΑΕΚΚ
- **Μονάδες διαχείρισης πρασινών αποβλήτων**: Λειτουργούν συνολικά 11 μονάδες για τη διαχείριση των βιοαποικοδομήσιμων αποβλήτων από κήπους και πάρκα
- **Μονάδες διαχείρισης ογκωδών αποβλήτων**: Υπάρχουν 6 μονάδες για τη διαχείριση ογκωδών αποβλήτων
- **Πολύ σύντομα : μια μονάδα διαχείρισης πλαστικών**

ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

	Τύπος Αποβλήτου	Αριθμός μονάδων	Δυναμικότητα (τόνοι/έτος)
Μονάδες διαλογής/ διαχωρισμού	Πλαστικό	10	25.000
	Χαρτί	11	73.000
	Μέταλλο ΑΗΗΕ	16	Περισσότερο από 300.000
	Γυαλί	2	13.000
	Ρούχα	2	—
Μονάδες αναερόβιας επεξεργασίας	Οργανικά απόβλητα κουζίνας	2	82.500
		12	732.000 (για τα ζωικά)
Μονάδες κομποστοποίησης	Πράσινα απόβλητα, ξύλο που δεν περιέχει οποιαδήποτε χημικά, μερικοί τύποι οργανικών αποβλήτων (φρούτα και λαχανικά)	2	30.000
Μονάδες μπρικετοποίησης	Πράσινα	1	6.000
Μονάδες τεμαχισμού	Βιοαποικοδομήσιμα	1	—
Μονάδες διαχείρισης ΑΕΚΚ	ΑΕΚΚ	4	1.491.200
Ειδικές μονάδες διαχείρισης αποβλήτων	Επικίνδυνα απόβλητα	2	281.016 – 289.516
	Βρώσιμα έλαια και λίπη (τηγανέλαια)	4 μονάδες βιοντίζελ και 11 μονάδες βιοαέριο	—
Μονάδες ανάκτησης ενέργειας	Όλα τα είδη αποβλήτων με ψηλή θερμιδική αξία)	1	—
	Ξύλο (συσκευασίες, έπιπλα)	1	—

ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Α.Ε.Κ.Κ.

(Συμπεριλαμβανομένων και των ανάμεικτων: 170107 και 170904)

ΟΝΟΜΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ (tn/έτος)	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
Πούλας Τσαδιώτης Λτδ	500000	Ανδρολίκου, Πάφος
Athinodorou Green Earth Ltd	500000	Μαραθούντα, Πάφος
Σκύρα Λίμα Λτδ	300000	Πυργά, Λάρνακα
Σόλωνας Παναγή	250000	Κόσιη, Λάρνακα
Μ. Σ. (Σκύρα) Βάσας Λτδ	690000	Βάσα Κελλακίου, Λεμεσός
Λατομεία Χ. Μυλωνά (ΜΙΤΣΕΡΟΥ) ΛΤΔ	200000	Μιτσερό, Λευκωσία
Σ. Νετιάτης & Χ. Ξενής Επιχειρήσεις Λτδ*	250000	Φασούλα, Λεμεσός
MS Waste Management Ltd**	30000 (Σύνολο)	Πεντάκωμο, Λεμεσός

ΠΡΑΣΙΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (ΚΛΑΔΕΜΑΤΑ-ΧΟΡΤΑΡΙ-ΦΥΚΙΑ)

ΟΝΟΜΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ (tn/έτος)	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
Ni Pa Enterprices Limited	10000	Κισσόνεργα, Πάφος
S. H. I. Bioenergy Resources Ltd	6000	Ακάκι, Λευκωσία
Premier Shukuroglou Cyprus Ltd	5000	Λατσιά, Λευκωσία
Animalia Genetics Ltd	75000	Μαρκί, Λευκωσία
M.C. Ordinatio Compost Cyprus Ltd	5000	Δρομολαξιά, Λάρνακα
Enerco Energy Recovery Ltd	1000	Βασιλικό, Λαρνακα
Συμβούλιο Εκμετάλλευσης Χώρων Διάθεσης Αξιοποίησης Οικιακών Αποβλήτων Λάρνακας/Αμμοχώστου	16000 (Βιοαποικοδομήσιμα Απόβλητα)	Κόσιη, Λάρνακα
MS Waste Management Ltd**	30000 (Σύνολο)	Πεντάκωμο, Λεμεσός
Λατομεία Χ. Μυλωνά (ΜΙΤΣΕΡΟΥ) ΛΤΔ	170	Μιτσερό, Λευκωσία
Μ. Σ. (Σκύρα) Βάσας Λτδ		Βάσα Κελλακίου, Λεμεσός

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΕ ΟΓΚΩΔΗ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

ΟΝΟΜΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ (tn/έτος)	ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
Enerco Energy Recovery Ltd	1000	Βασιλικό, Λαρνακα
Συμβούλιο Εκμετάλλευσης Χώρων Διάθεσης Αξιοποίησης Οικιακών Αποβλήτων Λάρνακας/Αμμοχώστου	8000	Κόσιη, Λάρνακα
MS Waste Management Ltd	30000 (Σύνολο)	Πεντάκωμο, Λεμεσός
Miltiades - Iordanou - Medcon - Db Technologies Bv J.V - ΟΕΔΑ Λεμεσού		Πεντάκωμο, Λεμεσός
Λατομεία Χ. Μυλωνά (ΜΙΤΣΕΡΟΥ) ΛΤΔ	100	Μιτσερό, Λευκωσία
Μ. Σ. (Σκύρα) Βάσας Λτδ		Βάσα Κελλακίου, Λεμεσός

Υφιστάμενη υποδομή επεξεργασίας οργανικών αποβλήτων (υπολείμματα κουζίνας, κήπων και βιομηχανιών τροφίμων)

A/A	Χώροι Διαχείρισης Οργανικών αποβλήτων	Τοποθεσία
1	ΟΕΔΑ Λάρνακας – Αμμοχώστου	Κόση
2	ΟΕΔΑ Λεμεσού	Πεντάκωμο
3	ΧΥΤΑ Μαραθούνας (μόνο ταφή)	Μαραθούνα
Αναερόβια επεξεργασία		
5	Ioannis Georgiou (Piggery) Ltd	Κ. Μονή
6	CYPRA LTD	Άγιοι Ηλιόφωτοι
7	Animalia Genetics Ltd	Μαρκί
8	Σ. & Π. Λαγός Φάρμα Λτδ	Δάλι
9	ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΝΕΟΦΥΤΟΥ	Παλαιομέτοχο
10	Αρμένης Νίκος & Υιοί Λτδ	Μοναγρούλι
11	Α/ΦΟΙ ΑΝΔΡΕΟΥ ΧΟΙΡΟΣΤΑΣΙΑ ΛΤΔ	Τερσεφάνου
12	Α/ΦΟΙ ΑΝΔΡΕΟΥ ΧΟΙΡΟΣΤΑΣΙΑ ΛΤΔ	Ξυλότυμβου
13	Δ. & Φ. Α/φοι Αυξεντίου Λτδ	Μαρώνι
14	Ανδρέας Καϊλάς & Υιοί Λτδ*	Αθηνού
15	Αθηνού Φαρμ Λτδ	Αθηνού
Κομποστοποίηση		
16	Premier Shukuroglou Cyprus Ltd	Βιομηχανική Γερίου
17	Animalia Genetics Ltd	Μαρκί
Θερμική Επεξεργασία		
18	Τσιμεντοποιίο Βασιλικού	Βασιλικό

ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ: GREEN DOT CYPRUS

- Εν όψει της λήξης της έγκρισης του συλλογικού συστήματος στις 10/06/2019 έχει κατατεθεί αίτηση για ανανέωση της στις 21/12/2019 η οποία θα εξεταστεί
- Με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία, το συνολικό ποσοστό **ανακύκλωσης/ανάκτησης αποβλήτων συσκευασιών στην Κύπρο ανήλθε στο 60% το 2015**. Οι αντίστοιχοι στόχοι που ορίζει η Οδηγία είναι 55-80% για την ανακύκλωση και 60% για την ανάκτηση.
- Ειδικότερα για το κάθε ρεύμα συσκευασίας, τα ποσοστά ανακύκλωσης στην Κύπρο ήταν **33,2% για το γυαλί**, 63,7% για το πλαστικό, 96,6% για το χαρτί/χαρτόνι, 72,3% μέταλλο, και **9,2% για το ξύλο**. Οι αντίστοιχοι στόχοι της Οδηγίας είναι 60% για το γυαλί, 22,5% για το πλαστικό, 60% για το χαρτί/χαρτόνι, 50% για τα μέταλλα και 15% για το ξύλο .
- Από τα στοιχεία φαίνεται ότι **κατά το 2018** η ανακύκλωση των ανακυκλώσιμων υλικών ανέρχεται **στο 39,4%**, σε σχέση με το στόχο 50% για το 2020.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΤΗΛΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΩΝ

- Το 2018 ανανεώθηκε η έγκριση του Συλλογικού Συστήματος Διαχείρισης **Μπαταριών (ΑΦΗΣ ΚΥΠΡΟΣ ΛΤΔ)** με ισχύ μέχρι τον Αύγουστο του 2024.
- Για το 2017 το ποσοστό της χωριστής συλλογής των διατιθέμενων στην αγορά μπαταριών ανήλθε στο **30% σε σχέση με το 45%** που προνοείται στη νομοθεσία.
- Μέχρι το τέλος του 2017 το Συλλογικό Σύστημα είχε τοποθετήσει **3947 ειδικούς κάδους** συλλογής αποβλήτων φορητών μπαταριών.
- Για τις **μπαταρίες οχημάτων**, από το 2002 υπάρχει οργανωμένο δίκτυο χωριστής συλλογής και αποστολής τους σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης στο εξωτερικό.
- Πέραν του **90% των μπαταριών** οχημάτων στην Κυπριακή αγορά συλλέγονται χωριστά και τυγχάνουν περιβαλλοντικά ορθής διαχείρισης (κατά το 2017 εξάχθηκαν 3716 τόνοι).

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

- Σύμφωνα με τη νομοθεσία ο στόχος χωριστής συλλογής ΑΗΗΕ είναι **65%** του μέσου όρου των ποσοτήτων που διατίθενται στην αγορά την τελευταία τριετία
- Το Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Μπαταριών (WEEE Cyprus Ltd) βρίσκεται σε λειτουργία από το 2009.
- Με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία, η κατά κεφαλή συλλεχθήσα ποσότητα ΑΗΗΕ ανήλθε το 2015 σε 3,123 Kg/κάτοικο (αντί 4 kg/άτομο/έτος σύμφωνα με το στόχο για το 2015) το οποίο αντιπροσωπεύει ποσοστό **26,5% του μέσου όρου των ποσοτήτων** που διατίθενται στην αγορά την τελευταία τριετία σε σχέση με το στόχο του 45% το 2016 και 65% για το 2019.
- Η επίτευξη των στόχων της χωριστής συλλογής παραμένει δύσκολη γιατί τα ΑΗΗΕ περιέχουν σημαντικές ποσότητες σιδηρούχων και μη σιδηρούχων μετάλλων με μεγάλη εμπορική αξία. **Αποτέλεσμα είναι η παράνομη αποσυναρμολόγηση των συσκευών οι οποίες καταλήγουν στους διαχειριστές μεταλλικών αποβλήτων ως μεταλλικά απόβλητα και όχι ως ΑΗΗΕ.**

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ

- Λειτουργούν δύο Συλλογικά Συστήματα για τη διαχείριση των αποβλήτων ελαστικών (**RTM Tyres Recycling Ltd και E4C Ltd**).
- Τον Φεβρουάριο του 2018 ο Υπουργός **ανακάλεσε την άδεια** λειτουργίας του συλλογικού συστήματος της Nowgreen Ltd λόγω σοβαρών παρανομιών της εταιρείας.
- Το 2018 εισήχθηκαν μέσω των δύο συστημάτων **9144** τόνοι **ελαστικών** και έτυχαν διαχείρισης **8727** τόνοι.
- Τα απόβλητα ελαστικά που παράγονται στην Κύπρο τυγχάνουν **διαχείρισης από το Τσιμεντοποιό Βασιλικού** το οποίο χρησιμοποιεί τα απόβλητα αυτά ως εναλλακτικό καύσιμο.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΑΡΤΙΟΥ ΜΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

- Στις 15 Δεκεμβρίου 2017 δημοσιεύτηκαν οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων χαρτιού μη συσκευασίας) Κανονισμοί του 2017.
- Μέσα από τους κανονισμούς, όλοι όσοι **εισάγουν χαρτί μη συσκευασίας ή προϊόντα χαρτιού μη συσκευασίας** στην αγορά πρέπει είτε συλλογικά είτε ατομικά να χρηματοδοτήσουν την δημιουργία και την **λειτουργία υποδομών** που να επιτρέπουν στον χρήστη την χωριστή διαλογή του
- Οι παραγωγοί χαρτιού μη συσκευασίας με συντονιστή το ΚΕΒΕ έχουν αναθέσει σε μελετητή την **ετοιμασία της αίτησης για αδειοδότηση του συλλογικού συστήματος** διαχείρισης αποβλήτων χαρτιού μη συσκευασίας.
- Η πρόταση υποβλήθηκε Απρίλιο του 2019.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

- Έχουν ετοιμαστεί Κανονισμοί που θα ρυθμίζουν τη διαχείριση **αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων ανθρώπινης και κτηνιατρικής χρήσης οικιακής προέλευσης** εφαρμόζοντας την «ευθύνη του παραγωγού»
- Σύμφωνα με το προσχέδιο των Κανονισμών υπόχρεοι παραγωγοί είναι όσοι τοποθετούν τα προϊόντα στην αγορά και η **ευθύνη της δημιουργίας των κατάλληλων συστημάτων διαχείρισης** βαρύνει τους κατόχους άδειας χονδρικής πώλησης φαρμάκων.
- Οι υπόχρεοι θα πρέπει να **δημιουργήσουν σύστημα διαχείρισης ώστε να υπάρχει η δυνατότητα στους πολίτες να παραδίδουν δωρεάν τα απόβλητά τους στα κατά τόπους σημεία συλλογής** (φαρμακεία, Κλινικές, κτηνιατρική κλινική, οδοντιατρείο, φαρμακείο κλπ).
- .

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

- Το κόστος για την διαχείριση των φαρμάκων θα επωμίζονται οι κάτοχοι **άδειας χονδρικής πώλησης** οι οποίοι με την σειρά τους μπορούν να μετακυλύουν το κόστος στους εισαγωγείς ή παραγωγούς του εκάστοτε φαρμάκου
- Από τις 21/2/2019 μέχρι 20/3/2019 το προσχέδιο τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση και στις 6/3/2019 πραγματοποιήθηκε **δημόσια ακρόαση** για ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων και υποβολή απόψεων
- Μετά το πέρας της Δημόσιας Διαβούλευσης το προσχέδιο θα κατατεθεί στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο

ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΕΚΣΚΑΦΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΩΝ

- Για τα ΑΕΚΚ έχουν **αδειοδοτηθεί 3 συλλογικά συστήματα** και 4 ατομικά συστήματα διαχείρισης αποβλήτων εκσκαφών και κατεδαφίσεων.
- Συνολικά φαίνεται ότι υπάρχει **ψηλό ποσοστό** ανάκτησης των υλικών από τα **συλλογικά και ατομικά συστήματα διαχείρισης για τα συγκεκριμένα μέλη τους που φτάνει στο 70-90 %** του συνόλου των παραγόμενων αποβλήτων.
- Τα συλλογικά συστήματα καλύπτουν προς το παρόν **μόνο το 10%** της κυπριακής αγοράς γεγονός που καθιστά το θέμα της συνολικής και ορθής συλλογής ποσοτικών δεδομένων προβληματικό.
- Υπάρχουν 5 μονάδες που επεξεργάζονται απόβλητα ΑΕΕΚ, με ποσοστά ανάκτησης που κυμαίνονται από 55-100%.
- Πραγματοποίηση μελέτης η οποία θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2019 που θα **αναλύει τα συνολικά ποσοτικά δεδομένα** σε παγκύπρια βάση.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

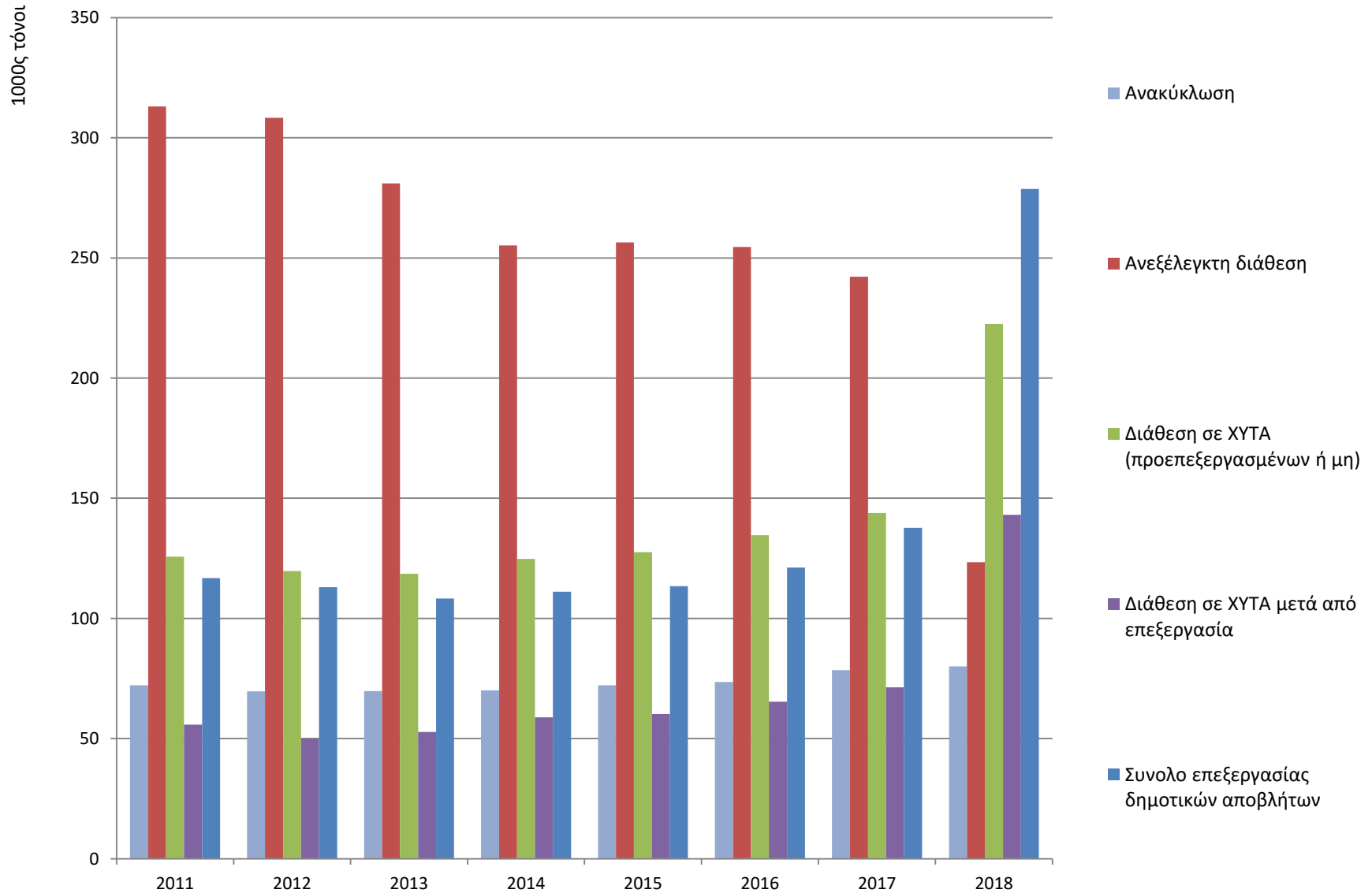

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

- Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα δεδομένα από την Στατιστική Υπηρεσία, στην Κύπρο έχουν παραχθεί **συνολικά 547.360 τόνων** αποβλήτων για το 2017 που ανέρχονται σε **636 kg/κεφαλή/έτος**.
- Από τις συνολικές ποσότητες των δημοτικών αποβλήτων, **το 46% αποτελεί το ανακυκλώσιμο ρεύμα αποβλήτων** (χαρτί, γυαλί, πλαστικό και μέταλλα) και έχει επιτευχθεί για το 2017 ανακύκλωση του 30% και το 2018 του 39%, σε σχέση με το στόχο του 50%.
- Οι ποσότητες που καταλήγουν σε χώρους ταφής έχουν **μειωθεί σε ποσοστό 60% για το 2017** (από το 80% που ίσχυε το 2012) και σημαντικά μικρότερο για το 2018 λόγω πρόσθετων υποδομών.
- Εκτιμάται ότι το **2018 το συνολικό ποσό των δημοτικών αποβλήτων ανήλθε σε περίπου 573.070 τόνους** αποβλήτων.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΒΙΟ-ΑΠΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

- Κατά το 2017 παράχθηκαν **368,97 χιλιάδες τόνοι** βιοαποικοδομήσιμα απόβλητα, τα οποία αποτελούν το 67,7% των συνολικά παραγόμενων ποσοτήτων των δημοτικών αποβλήτων. Το **60% των ΒΑΑ αποτελούνται από οργανικά** απόβλητα.
- Η ανακύκλωση των ΒΑΑ στο κλάσμα των ΒΑΑ **ανήλθε στο 18%** ενώ η επεξεργασία τους ανήλθε στο 22,5%.
- Σύμφωνα με την οδηγία για την υγειονομική ταφή, από το **2016** η ταφή των βιοαποικοδομήσιμων αποβλήτων θα έπρεπε να μειωθεί στο **35% των ποσοτήτων** που οδηγήθηκαν για ταφή το 1995, ποσοστό που μεταφράζεται σε 95.000 τόνους.
- Με τον τερματισμό της ταφής στον **Κοτσιάτη**, αναμένεται ότι οι ποσότητες ταφής βιοαποικοδομήσιμων αποβλήτων για το 2019 θα μειωθούν τουλάχιστον στους **100 χιλιάδες τόνους**.
- Με τον ολοκληρωτικό τερματισμό της ταφής του RDF στο Πεντάκωμο εκτιμάται ότι το 2020 οι ποσότητες θα μειωθούν γύρω στους 60 χιλιάδες τόνους.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΒΙΟΑΠΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

2018 Ταφή Βιοαποικοδομήσιμων Αποβλήτων (χ1000 τόνοι)	
Ταφή Κοτσιάτης*	68,84
Ταφή ΧΥΤΑ Πάφου	47,45
Ταφή Κόσιη	8,68
Ταφή Πεντάκωμο**	43,25
Συνολική ταφή ΒΑΑ	168,22
Ολικά ΒΑΑ	391,41

*Ποσότητες από Δήμο Λευκωσίας μέχρι Οκτώβριο 2018.

**Υπολογισμοί βασισμένοι στο ότι 60% καταλήγει σε ταφή.

ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΤΕΥΧΘΟΥΝ

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- Σε μια κυκλική οικονομία η **αξία των προϊόντων, των υλικών και των πόρων παραμένει στην οικονομία όσο το δυνατόν περισσότερο, και η παραγωγή αποβλήτων** περιορίζεται στο ελάχιστο
- Η υφιστάμενη μορφή οικονομίας είναι σε μεγάλο βαθμό γραμμική

- Η κυκλική οικονομία προσπαθεί να:
  - Να **επεκτείνει την χρήση** προϊόντων όσο περισσότερο γίνεται
  - Να **ενισχύσει την ανάκτηση** προϊόντων και υλικών στο τέλος της ζωής
  - Να **μειώσει τα προϊόντων** που απορρίπτονται
  - Να **προωθήσει τη χρήση των αποβλήτων ως πόρο** εκμετάλλευσης
- Η κυκλική οικονομία αποτελεί πλέον βασική αρχή της νομοθεσίας της ΕΕ για τα απόβλητα, δίνοντας προτεραιότητα στην πρόληψη, την επαναχρησιμοποίηση, τη χωριστή συλλογή και την ανακύκλωση

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- Η μετάβαση στην κυκλική οικονομία αποτελεί απαραίτητο παράγοντα στην ανάπτυξη μια βιώσιμης, αποδοτικής και ανταγωνιστικής οικονομίας
- Η κυκλική οικονομία:
  - ενισχύει την **ανταγωνιστικότητα** της οικονομίας
  - **προστατεύει** τις επιχειρήσεις από την ανεπάρκεια πόρων και την αστάθεια των τιμών
  - **συμβάλλει στη δημιουργία νέων επιχειρηματικών ευκαιριών**
  - **στηρίζει καινοτόμους και πιο αποδοτικούς τρόπους παραγωγής και κατανάλωσης**
  - **δημιουργεί θέσεις εργασίας**
  - συμβάλλει στην **εξοικονόμηση ενέργειας** και πόρων και
  - ενισχύει τις προσπάθειες επίτευξης βιώσιμης ανάπτυξης

ΠΑΚΕΤΟ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε το 2015 τη **δέσμη μέτρων για την κυκλική οικονομία**
- Το πακέτο περιλαμβάνει:
  - Το **Σχέδιο Δράσης** για την Κυκλική Οικονομία
  - Την **τροποποίηση 4 οδηγιών** για τα απόβλητα:
    - Οδηγία Αποβλήτων
    - Οδηγία για τις Συσκευασίες και τα Απόβλητα Συσκευασιών
    - Οδηγία για την Υγειονομική Ταφή Αποβλήτων και
    - Οδηγίες για τα οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής, τις ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές και τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

ΠΑΚΕΤΟ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

- Το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει δεσμεύσεις για:
  - τον οικολογικό **σχεδιασμό**
  - την ανάπτυξη στρατηγικών προσεγγίσεων για τις **πλαστικές ύλες** και τα χημικά προϊόντα
  - τη χρηματοδότηση **καινοτόμων έργων** στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος «Ορίζοντας 2020» της ΕΕ
  - **στοχευμένες δράσεις** σε τομείς όπως οι πλαστικές ύλες, τα απορρίμματα τροφίμων, οι κατασκευές, οι κρίσιμες πρώτες ύλες, τα βιομηχανικά απόβλητα και τα απόβλητα εξόρυξης, η κατανάλωση και οι δημόσιες συμβάσεις και
  - οριζόντια υποστηρικτικά μέτρα σε τομείς όπως η καινοτομία και οι επενδύσεις.
- Οι προτεινόμενες δράσεις υποστηρίζουν την κυκλική οικονομία σε κάθε βήμα της **αλυσίδας αξίας** από την **παραγωγή μέχρι την κατανάλωση, την επισκευή και την ανακατασκευή, τη διαχείριση αποβλήτων και τις δευτερογενείς πρώτες ύλες που επανεισάγονται στην οικονομία.**

ΣΤΟΧΟΙ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

- Στα πλαίσια του πακέτου της **κυκλικής οικονομίας το 2018** τέθηκαν σε ισχύ οι τροποποιήσεις των Ευρωπαϊκών Οδηγιών για τα απόβλητα θέτοντας φιλόδοξους μακροπρόθεσμους στόχους και αυξημένες υποχρεώσεις για:
  - **μείωση** της δημιουργίας αποβλήτων
  - αύξηση της **διαλογής στην πηγή**
  - αύξηση της **επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης** των αποβλήτων και
  - σημαντική **μείωση** των αποβλήτων που προορίζονται για **υγειονομική ταφή**.

ΣΤΟΧΟΙ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Οι νέες τροποποιητικές οδηγίες για τα απόβλητα καθορίζουν πρόσθετες υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη:

- Αύξηση στόχων για **προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση** και ανακύκλωση
- Βελτίωση στη διαχείριση των αστικών αποβλήτων μέσω αποτελεσματικών συστημάτων **διαλογής και χωριστής συλλογής**
- Προώθηση διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού
- Καθορισμός **ελάχιστων μέτρων πρόληψης** δημιουργίας αποβλήτων
- Υιοθέτηση μέτρων μείωσης της δημιουργίας **αποβλήτων τροφίμων** κατά την πρωτογενή παραγωγή, την επεξεργασία και την μεταποίηση, το λιανικό εμπόριο και άλλες **μορφές διανομής τροφίμων** και στα νοικοκυριά
- Μέτρα πρόληψης της δημιουργίας απορριμμάτων στο **φυσικό και θαλάσσιο περιβάλλον**.
- Λήψη μέτρων που να διασφαλίζουν ότι τα απόβλητα υποβάλλονται σε **εργασίες προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση ή άλλες εργασίες ανάκτησης**, συμπεριλαμβανομένης της χωριστής συλλογής

ΣΤΟΧΟΙ ΠΑΚΕΤΟΥ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	2025	2030	2035
Οδηγία Πλαίσιο για τα Απόβλητα			
Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση αστικών αποβλήτων (κατά βάρος)	55%	60%	65%
Επικίνδυνα απόβλητα Έως την 1 ^η Ιανουαρίου 2025, τα κράτη μέλη καθιερώνουν χωριστή συλλογή για τα επικίνδυνα κλάσματα των αποβλήτων που παράγονται από τα νοικοκυριά			
Βιολογικά απόβλητα Έως τις 31/12/2013 τα βιολογικά απόβλητα είτε διαχωρίζονται και ανακυκλώνονται στην πηγή είτε συλλέγονται χωριστά και δεν αναμειγνύονται με άλλα είδη αποβλήτων.			
Οδηγία για την Υγειονομική Ταφή			
Περιορισμός της ποσότητας των δημοτικών αποβλήτων που καταλήγουν στους χώρους υγειονομικής ταφής		Τα απόβλητα που είναι κατάλληλα για ανακύκλωση/ανάκτηση δεν θα γίνονται δεκτά σε χώρο υγειονομικής ταφής	10% της συνολικής ποσότητας
Οδηγία για τις Συσκευασίες και Απόβλητα Συσκευασιών			
Ανακύκλωση απορριμμάτων συσκευασιών	65%	70%	
• Πλαστικό	50%	55%	
• Ξύλο	25%	30%	
• Σιδηρούχα μέταλλα	70%	80%	
• Αλουμίνιο	50%	60%	
• Γυαλί	70%	75%	
• Χαρτί/χαρτόνι	75%	85%	

ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΛΑΣΤΙΚΑ

- Στις 27.3.2019 εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό **Κοινοβούλιο η Οδηγία για τα πλαστικά μιας χρήσης** και αναμένεται η επίσημη υιοθέτηση της και από το Συμβούλιο Υπουργών.
- Σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λάβουν μέτρα για:
  - **Μείωση της κατανάλωση** ορισμένων πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης (πακέτα τροφίμων, πλαστικά ποτήρια και χάρτινα πιάτα με πλαστική επικάλυψη).
  - **Απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά** συγκεκριμένων πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης, για τα οποία υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις στην αγορά (πλαστικά μαχαιροπίρουνα και πιάτα, καλαμάκια, αναδευτήρες ποτών, μπατονέτες και ξυλάκια στα οποία στηρίζονται τα μπαλόνια).
  - Να διασφαλίσουν ότι τα **πλαστικά ποτήρια** μιας χρήσης που φέρουν **καπάκια** από πλαστικό θα διατίθενται στην αγορά μόνο εάν αυτά παραμένουν **συνδεδεμένα στο ποτήρι**.

ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ

- Σύμφωνα με την Έκθεση Έγκαιρης Προειδοποίησης για την Κύπρο που εκδόθηκε από την Ε. Επιτροπή στα πλαίσια της Έκθεσης της για την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ε.Ε. για τα απόβλητα, η **Κύπρος θεωρείται ότι κινδυνεύει να μην επιτύχει τον στόχο του 2020** για την προετοιμασία των αστικών αποβλήτων για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση σε ποσοστό 50%.
- Οι συνεχιζόμενες δυσκολίες που αντιμετωπίζει η Κύπρος στην εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων οφείλονται:
  - στην **έλλειψη συστημάτων υποδομής** και συλλογής για ανακυκλώσιμα υλικά και για τη μεταφορά των βιοδιασπώμενων αποβλήτων μακριά από τους χώρους υγειονομικής ταφής
  - στην **έλλειψη συντονισμού** μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων της διοίκησης και στην ανεπαρκή ικανότητα σε τοπικό επίπεδο και
  - στην **έλλειψη κινήτρων** (συμπεριλαμβανομένης της απουσίας οικονομικών μέσων) για πρόληψη των αποβλήτων και βελτίωση της ανακύκλωσης.

ΕΚΘΕΣΗ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Βελτίωση της χωριστής συλλογής

- Εξασφάλιση ότι η **υποβολή αναφορών** σχετικά με την ανακύκλωση συσκευασιών από τους παραγωγούς που διαθέτουν προϊόντα στην αγορά είναι ορθή και συνεπής
- Ανάπτυξη εθνικών **ελάχιστων προτύπων** υπηρεσιών για τη συλλογή των αποβλήτων (συμπεριλαμβανομένων των βιολογικών αποβλήτων)
- Θα μπορούσε να διερευνηθεί η δυνατότητα σχεδιασμού και εφαρμογής συστήματος **εγγύησης και επιστροφής για περιέκτες ποτών**, προκειμένου να αυξηθεί το ποσοστό συλλογής συσκευασιών.
- Επανεξέταση του συστήματος διευρυμένης ευθύνης των παραγωγών και του βαθμού στον οποίο το κόστος συλλογής καλύπτεται από τα τέλη που καταβάλλονται από τους παραγωγούς.
- Ανάπτυξη της **συλλογής βιολογικών αποβλήτων** σε δημόσιους χώρους.
- Παροχή **στήριξης στις τοπικές αρχές** για την εφαρμογή συστημάτων συλλογής βιολογικών αποβλήτων.

Οικονομικά κίνητρα

- Θέσπιση **φόρου υγειονομικής ταφής**, με παράλληλη εξασφάλιση ότι όλα τα εμπλεκόμενα μέρη γνωρίζουν τον **συντελεστή του φόρου** και το γεγονός ότι θα εφαρμόζεται για τουλάχιστον πέντε έτη. Το τελικό επίπεδο του φόρου θα πρέπει να είναι επαρκώς υψηλό προκειμένου να **λειτουργεί ως κίνητρο για ανακύκλωση**.
- Θέσπιση **δεσμευτικών στόχων ανακύκλωσης** των αστικών αποβλήτων για τους **δήμους**, με οικονομικές κυρώσεις αν οι στόχοι αυτοί δεν εκπληρωθούν.
- Θέσπιση συστημάτων **καταβολής τελών ανάλογων με την ποσότητα** των απορριπτόμενων αποβλήτων (ΠΟΠ), με παράλληλη εξασφάλιση:
  - διαχωρισμού των πηγών, συμπεριλαμβανομένων των **βιολογικών αποβλήτων**, όπως ορίζεται στο εθνικό σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων
  - υψηλότερης συχνότητας συλλογής **«πόρτα-πόρτα» για τα απόβλητα τροφίμων** και
  - ενσωμάτωσης των **χώρων συλλογής εντός του συστήματος πράσινων σημείων**.
- Κατάργηση ή τουλάχιστον **αύξηση του ανώτατου τέλους αποβλήτων που μπορούν να χρεωθούν οι πολίτες** σύμφωνα με τον νόμο.

Τεχνική υποστήριξη στους δήμους

- Ανάπτυξη, σε **εθνικό επίπεδο, συστήματος παροχής τεχνικής υποστήριξης** στις τοπικές αρχές

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 2019

- Σύμφωνα με την Έκθεση της Κύπρου για την επισκόπηση εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής που εκδόθηκε από την Ε.Ε. τον Απρίλιο του 2019, παρόλο που έχει σημειωθεί πρόοδος, η Κύπρος πρέπει να καταβάλει **σημαντικές προσπάθειες για να δημιουργήσει επαρκές δίκτυο εγκαταστάσεων για την αποτελεσματική διαχείριση** των αποβλήτων εάν επιθυμεί να εκπληρώσει τον στόχο του 2020 για αύξηση σε 50% του ποσοστού ανακύκλωσης των αστικών αποβλήτων.
- Η Κύπρος εξακολουθεί να αντιμετωπίζει **δυσκολίες στην επίτευξη του στόχου ανακύκλωσης, κυρίως λόγω έλλειψης συστημάτων χωριστής συλλογής και διαχείρισης των ανακυκλώσιμων υλικών** και εκτροπής των βιοδιασπώμενων αποβλήτων από χώρους υγειονομικής ταφής.
- Θα πρέπει να καταβληθούν επιπλέον σημαντικές προσπάθειες για τον περιορισμό της **υγειονομικής ταφής μόνο σε υπολειμματικά απόβλητα έως το 2035 (10 % κατ' ανώτατο όριο)**.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 2019

Δράσεις προτεραιότητας για το 2019

- Εισαγωγή **φόρων επί της υγειονομικής ταφής** αποβλήτων, με στόχο τη **σταδιακή κατάργηση** της υγειονομικής ταφής ανακυκλώσιμων και ανακτήσιμων αποβλήτων.
- Βελτίωση και **επέκταση της χωριστής συλλογής** αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων βιολογικών αποβλήτων και θέσπιση ελάχιστων προτύπων υπηρεσιών για τη χωριστή συλλογή.
- Αξιοποίηση **οικονομικών μέσων**, όπως συστήματα «Πληρώνω Όσο Πετώ» και θέσπιση υποχρεωτικών στόχων ανακύκλωσης για τοπικές αρχές, με κυρώσεις για τη μη συμμόρφωση.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή **προγραμμάτων στήριξης των τοπικών αρχών** για υλοποίηση των μέτρων χωριστής συλλογής και βελτίωση των ποσοστών ανακύκλωσης.
- **Βελτίωση της λειτουργίας** των συστημάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

- Σημαντικό βήμα προς την επίτευξη των στόχων αποτελεί η πρόσφατη **απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 21 Νοέμβριου 2018** για την αναθεωρημένη χάραξη σχεδιασμού για τη διαχείριση δημοτικών αποβλήτων.
- Μέσα από την απόφαση προωθούνται οι ακόλουθες δράσεις:
  - Διεξαγωγή Μελετών για Αναθεώρηση της Στρατηγικής Διαχείρισης Δημοτικών Στερεών Αποβλήτων και Αξιολόγηση της Βιωσιμότητας της ΟΕΔΑ Πάφου και της Αναβάθμισης της ΟΕΔΑ Κόσιης
  - Διαχείριση Δημοτικών Αποβλήτων Πάφου
  - Διαχείριση ΟΕΔΑ Κόσιης μετά τη λήξη του υφιστάμενου συμβολαίου (Μάρτιο 2020)
  - Διαχείριση Δημοτικών Αποβλήτων Λευκωσίας
  - Διαχείριση RDF/SRF της ΟΕΔΑ Πεντακώμου
  - Σχεδιασμός για μείωση των αποβλήτων, διαλογή στην πηγή, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Δράσεις	Ενδεικτικό ποσό (€)	Χρονοδιάγραμμα
Αγορά υπηρεσιών για αναθεώρηση της Στρατηγικής Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων και μελέτες βιωσιμότητας για ΟΕΔΑ Πάφου και Αναβάθμιση ΟΕΔΑ Κόσιης	300.000 (θα καλυφθεί από ΕΕ αν εγκριθεί η αίτηση στο SRSS)	2019 - 2020
Κατασκευή νέου κυττάρου Πάφου	3 εκ. (θα πρέπει να καλυφθεί από κρατικό προϋπολογισμό)	2019-2020
Κατασκευή ΟΕΔΑ Πάφου (αν καταδειχθεί η ανάγκη από τη μελέτη βιωσιμότητας)	30 εκ. (θα πρέπει να καλυφθεί από κρατικό προϋπολογισμό)	2021 - 2023
Πιθανή ανάγκη για αναβάθμιση ΟΕΔΑ Κόσιης: (α) μετατροπές ή/και νέες υποδομές στην ΟΕΔΑ Κόσιης για βελτίωση της λειτουργικότητας της Μονάδας (β) Πρόσθετες αλλαγές	(α) 5 εκ. (β) Όπως θα καταδείξει η μελέτη βιωσιμότητας	(α) 2020 (β) 2022-2024
Κατασκευή σταθμού μεταφόρτωσης αποβλήτων στην Επαρχία Λευκωσίας. (αν χρειαστεί και δεύτερος τότε θα προστεθούν ακόμα 2 εκ.)	2 εκ. (θα γίνει προσπάθεια το έργο να γίνει συγχρηματοδοτούμενο)	2020-21
Πιθανή ανάγκη για μετατροπές ή/και νέες υποδομές στην ΟΕΔΑ Πεντακώμου για βελτίωση της λειτουργικότητας της Μονάδας	Μέχρι 5 εκ. (το έργο είναι συγχρηματοδοτούμενο αλλά οι μετατροπές θα καλυφθούν από τον κρατικό προϋπολογισμό)	2020-2022
Σχέδιο Χορηγιών για υποβοήθηση αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης στην ετοιμασία εφαρμογή τοπικών σχεδίων δράσης διαχείρισης δημοτικών αποβλήτων	20 εκ. (θα γίνει προσπάθεια το Σχέδιο να συγχρηματοδοτηθεί και να καλυφθεί από το έργο «μείωση παραγωγής και χωριστή συλλογή αποβλήτων»)	2019 - 2024

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

- Η Στρατηγική και το Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2015 – 2021 που εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Νοέμβριο 2015 θα αναθεωρηθούν, ώστε να ληφθούν υπόψη:
- οι **νέοι στόχοι και υποχρεώσεις** που διαμορφώνονται στα πλαίσια του πακέτου κυκλικής οικονομίας και
- οι εξελίξεις αναφορικά με την **ΟΕΔΑ Κόσιης** και τη διαχείριση των αποβλήτων της **Επαρχίας Λευκωσίας** και πιο πρόσφατα δεδομένα αναφορικά με τους όγκους των παραγόμενων αποβλήτων
- Η αναθεώρηση της στρατηγικής θα περιλαμβάνει τη διεξαγωγή μελετών βιωσιμότητας για την **ΟΕΔΑ Πάφου** και για την αναβάθμιση της ΟΕΔΑ Κόσιης
- Για την **αναθεώρηση της Στρατηγικής** το ΥΓΑΑΠ έχει εξασφαλίσει τεχνική βοήθεια από την Ομάδα Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (SRSS)

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα

Υποβολή αίτησης στο SRSS	31 Οκτωβρίου 2018
Απόφαση SRSS για αποδοχή ή μη της Αίτησης	Μάρτιος 2019
Ετοιμασία λεπτομερών όρων εντολής και εξασφάλιση υπηρεσιών εμπειρογνωμόνων από SRSS	Απρίλιος – Σεπτέμβριος 2019
Α΄ Φάση	
Μελέτη για Αναθεώρηση Στρατηγικής	Σεπτέμβριος 2019 – Μάρτιος 2020
Β΄ Φάση	
Μελέτη Βιωσιμότητας ΟΕΔΑ Πάφου	Απρίλιος – Σεπτέμβριος 2020
Μελέτη Βιωσιμότητας Αναβάθμισης ΟΕΔΑ Κόσιης	Απρίλιος – Σεπτέμβριος 2020

ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

- Με στόχο την ενδυνάμωση του ρόλου και των ευθυνών της τοπικής αυτοδιοίκησης στο θέμα της ορθολογικής διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων **έχουν ετοιμαστεί κανονισμοί** βάση των οποίων οι τοπικές αρχές θα πρέπει εφαρμόσουν συστήματα χωριστής συλλογής για τα δημοτικά απόβλητα
- Οι κανονισμοί βρίσκονται στο στάδιο ευρείας διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς και το κοινό
- Αναμένεται ότι θα κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων το δεύτερο εξάμηνο του 2019

Βασικές πρόνοιες

- Εκπόνηση από τις τοπικές αρχές τοπικών σχεδίων δράσης πρόληψης δημιουργίας και διαχείρισης δημοτικών αποβλήτων

ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

- Εγκαθίδρυση υποδομών διαλογής στην πηγή και χωριστής συλλογής για τα ακόλουθα ρεύματα δημοτικών αποβλήτων:
  - οργανικά απόβλητα
  - χαρτιά και χαρτόνια και συσκευασίες από χαρτί και χαρτόνι
  - γυαλιά και γυάλινες συσκευασίες
  - πλαστικά και πλαστικές συσκευασίες
  - μέταλλα και μεταλλικές συσκευασίες
  - ξύλινες συσκευασίες
  - συνθετικές συσκευασίες
  - ρούχα, υφάσματα και συσκευασίες από υφαντουργική ύλη
  - ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό οικιακού τύπου
  - μπαταρίες οικιακού τύπου
  - ογκώδη απόβλητα
  - μεικτά δημοτικά απόβλητα
- Εφαρμογή **Συστήματος Πληρώνω Όσο Πετώ** στη χρέωση των υπηρεσιών διαχείρισης των αποβλήτων από τις τοπικές αρχές

ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

- Για καθοδήγηση των τοπικών αρχών θα προβλέπεται η κατάρτιση **Προτύπου** με το οποίο θα καθορίζονται:
  - τα περιεχόμενα των τοπικών σχεδίων δράσης
  - οι προδιαγραφές του συστήματος διαλογής στην πηγή και
  - οι προδιαγραφές του Συστήματος Πληρώνω Όσο Πετώ
- Για την κατάρτιση του Πρότυπου Σχεδίου Δράσης το Τμήμα Περιβάλλοντος προβαίνει στη διεξαγωγή 2 πρακτικής φύσης μελετών για τον καθορισμό των προδιαγραφών του Συστήματος Πληρώνω όσο Πετώ και του συστήματος χωριστής συλλογής των οργανικών αποβλήτων.
- Για να ενισχυθούν τεχνοοικονομικά οι τοπικές αρχές προωθείται η ετοιμασία σχεδίου χρηματοδότησης για την εκπόνηση και υλοποίηση των τοπικών σχεδίων δράσης. Για το σχέδιο χορηγιών προβλέπονται πιστώσεις της τάξης των € 4 εκ. ανά έτος, **για περίοδο πέντε ετών** και αναμένεται να είναι έτοιμο το Σεπτέμβριο του 2019.

ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΙΩΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
ΠΑΡΑΛΙΑΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΣΙΟΝ ΣΥΝΑΦΩΝ
ΧΩΡΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

ΦΑΣΗ Α΄

ΛΑΡΝΑΚΑ

ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ

ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ

Εξοπλισμός χωριστής διαλογής / συλλογής έργου – εξυπηρετούμενος σκοπός

Εγγυοδοτική μηχανή: για χωριστή συλλογή πλαστικής, μεταλλικής και γυάλινης συσκευασίας

Σκοπός: εξυπηρέτηση κοινού σε πολυσύχναστες παραλίες / περιοχές, ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού σε θέματα ανακύκλωσης

Ημιβυθιζόμενοι κάδοι: για χωριστή συλλογή PMD, χαρτί/ διπλωμένο χαρτόνι, γυαλί, μεικτά και οργανικά

Σκοπός: εξυπηρέτηση υποστατικών όπως ξενοδοχεία, εστιατόρια, τουριστικές μονάδες, κέντρα αναψυχής κλπ του τουριστικού μετώπου

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΟΥ

Εξοπλισμός χωριστής διαλογής / συλλογής – εξυπηρετούμενος σκοπός

Συμπιεστές:
οργανικών, MPD και
χαρτί/χαρτόνι

Σκοπός: η χωριστή
διαλογή αποβλήτων
οργανικών, PMD,
χαρτί/χαρτόνι από
ξενοδοχειακές
μονάδες, εστιατόρια
και κέντρα αναψυχής
και η συλλογή
υψηλής ποιότητας
υλικών ανακύκλωσης

Μικρός Συμπιεστής Χαρτιού (Baler):
συμπίεση κενών συσκευασιών
χάρτινων συσκευασιών

Σκοπός: εξυπηρέτηση υποστατικών
με μεγάλη παραγωγής αποβλήτων
χάρτινης συσκευασίας

Εξοπλισμός χωριστής διαλογής / συλλογής – εξυπηρετούμενος σκοπός

Κάδοι απορριμμάτων (skip):
συλλογή και προσωρινή
αποθήκευση κλαδεμάτων

Σκοπός: περιορισμός εκτέλεσης
συχνών δρομολογίων

Κινητή Μηχανή
θρυμματισμού
κλαδεμάτων:
χρησιμοποιείται
για τον τεμαχισμό
κλαδεμάτων

Σκοπός: μείωση
όγκου των
συλλεγόμενων
ποσοτήτων και
μεταφορά
μεγαλύτερης
ποσότητας

Εξοπλισμός συλλογής - μεταφοράς

Οχήματα:

Απορριματοφόρο με γερανό

Όχημα με υδραυλικό ανυψωτικό γάντζο (Hook lift)

Όχημα μεταφοράς κάδων απορριμμάτων (Skip loader)

Φορτηγά με κρικό και γερανό

Μικρά ηλεκτροκίνητα οχήματα

Ποσότητες συσκευασιών που συλλέχθηκαν χωριστά από εγγυοδοτικές

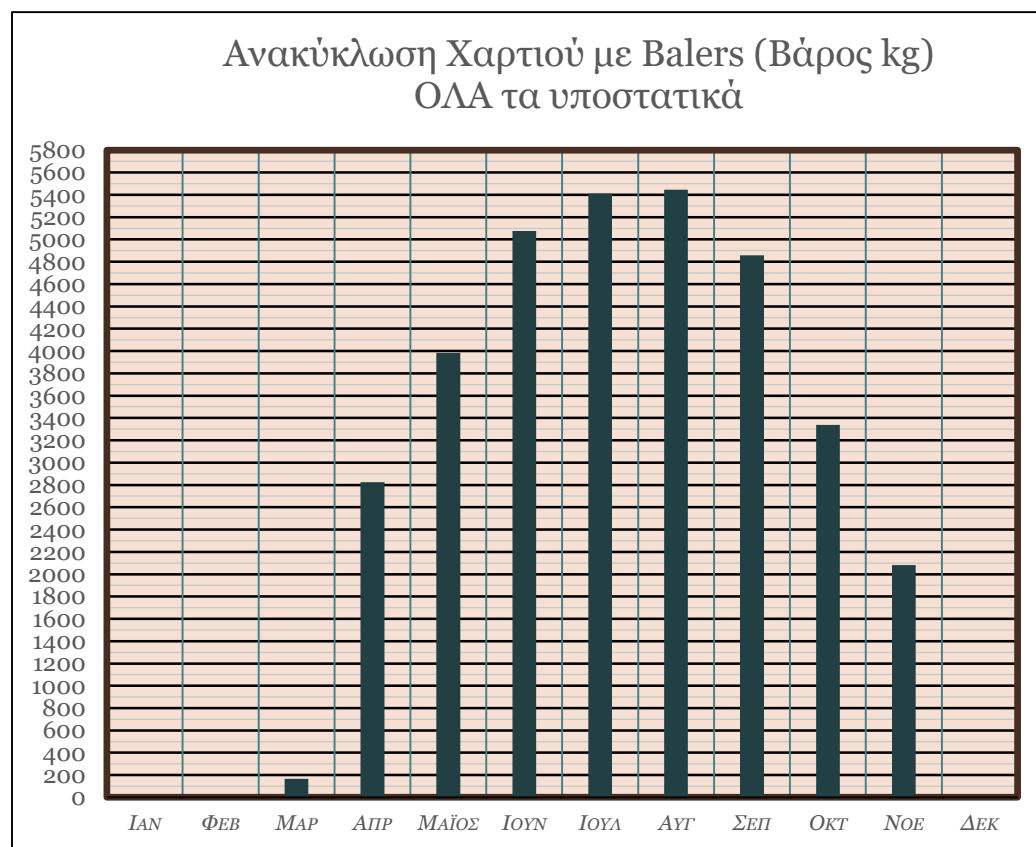

Δήμος	Αρ. εγγυοδοτικών	Περίοδος λειτουργίας	Πλαστική	Μεταλλική	Γυάλινη
			(αρ. τεμαχίων)		
Λάρνακας	1	7/16 – σήμερα	22981	11206	23919
Αγίας Νάπας	1	7/2016 – 10/2016	2060	884	519
Παραλιμνίου	7	7/2016 – 11/2016	69644	32058	14316
Συνολική ποσότητα (αρ. τεμαχίων)			94685	44148	38754

Ποσότητες χαρτονιού που συλλέχθηκαν χωριστά από μικρούς συμπιεστές χαρτιού

	Λάρνακα
Αρ. υποστατικών που εξυπηρετούνται	25
Περίοδος λειτουργίας	03/2016 – 11/2016
Χαρτί / χαρτόνι (kg)	33186 (έως 11/2016)

ΠΡΑΣΙΝΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Το Δίκτυο Πράσινων Σημείων ολοκληρώθηκε τέλος του 2016 και περιλαμβάνει **23 Πράσινα σημεία και 4 κινητές μονάδες**.
- Η ευθύνη λειτουργίας και διαχείρισης των πράσινων σημείων ανήκει στα Συμβούλια Εκμετάλλευσης Χώρων Διάθεσης ή Αξιοποίησης Οικιακών Αποβλήτων.

Λειτουργία Πράσινων Σημείων	
Επαρχία Πάφου	5 πράσινα σημεία + 1 κινητή μονάδα (Λειτουργούν)
Επαρχία Λεμεσού	4 πράσινα σημεία + 1 κινητή μονάδα (Λειτουργούν)
Επαρχία Λάρνακας	6 πράσινα σημεία + 1 κινητή μονάδα (Λειτουργούν)
Επαρχία Λευκωσίας	8 Πράσινα σημεία + 1 κινητή μονάδα (Ξεκίνησαν στις 2/4/2019)

- Αριθμός τοπικών αρχών έχουν **δηλώσει ενδιαφέρον** για δημιουργία Πράσινου Σημείου.
- Το Τμήμα Περιβάλλοντος αξιολογεί τα αιτήματα και ετοιμάζει ολοκληρωμένη πρόταση του για την **επέκταση του υφιστάμενου Δικτύου** το 2020. Λειτουργούν όμως **μεταβατικά** αρκετά άλλα.

ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΟΦΕΛΗ

- ❑ Μείωση κόστους διαχείρισης αποβλήτων
- ❑ **Χωριστή συλλογή** εφαρμόζεται σε όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες και θεωρείται η φθηνότερη λύση
- ❑ Ανάπτυξη **οικονομικών δραστηριοτήτων** -επιχειρηματικότητα
- ❑ Διεύρυνση αγοράς προς ιδιώτες επενδυτές και **δημιουργία νέων θέσεων εργασίας** -
- ❑ Επίτευξη ευρωπαϊκών **υποχρεώσεων και στόχων** – αποφυγή καταδίκων και προστίμων

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

- Δημιουργία **νέων θέσεων** εργασίας
- **Αδειοδότηση νέων συλλεκτών/μεταφορέων** για συλλογή και μεταφορά αποβλήτων
- Δημιουργία **νέας αγοράς** για πώληση υλικοτεχνικού εξοπλισμού και συντήρηση/επιδιόρθωση του
- **Δημιουργία αγορών** για τις δευτερογενείς πρώτες ύλες
- Δημιουργία **νέων εγκαταστάσεων διαχείρισης** αποβλήτων και επέκταση υφιστάμενων - Συνεργασία εγκαταστάσεων (αύξηση δυναμικότητας)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

- **Καινοτομία / επιχειρηματικότητα** στην αποτελεσματική και αποδοτική αξιοποίηση αποβλήτων ως πόρων
- **Δραστηριοποίηση εταιρειών** σε νέους τομείς (π.χ ένταξη ανακυκλώσιμου υλικού στην παραγωγική διαδικασία, βελτίωση εικόνας εταιρείας (εργαλείο μάρκετινγκ)
- **Εξοικονόμηση οικονομικών πόρων** (πρώτων υλών, ενέργειας, μείωση εκπομπών)
- **Υποβολή προτάσεων** σε Ευρωπαϊκά προγράμματα (εδαφικής συνεργασίας, interreg, Life)

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Παροχή **συμβουλευτικών Υπηρεσιών** (π.χ. ετοιμασία μελετών, σχεδίων και προγραμμάτων σε θέματα διαχείρισης αποβλητων, συμπλήρωση και υποβολή αιτήσεων/εκθέσεων εκ μέρους εμπλεκόμενων φορέων)
- Ετοιμασία **εκπαιδευτικών πακέτων/ προγραμμάτων /σεμιναρίων** κατάρτισης σε θέματα ορθολογικής διαχείρισης αποβλητων / χωριστης συλλογης, διαλογής στην πηγή/ πρόληψη
- **Οργάνωση εκδηλώσεων** (παζαράκια, φεστιβάλ)
- **Εργαστήρια επισκευής /επιδιόρθωσης/ πώλησης υλικών** προς επαναχρησιμοποίηση (WEEE, έπιπλα κλπ)
- **Εργοδότηση νέων επιστημόνων** σε νέες θέσεις εργασίας π.χ υπευθύνων για διαχείριση αποβλήτων εταιρειών, Τοπικών αρχών για διαχείριση συγκεκριμένων έργων διαχείρισης δημοτικών αποβλήτων, σε εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων

Δράσεις πρόληψης, μείωσης και χωριστής διαλογής αποβλήτων

- Το καλύτερο απόβλητο είναι αυτό που **δεν παράγεται (πρόληψη)**
  - Τα απόβλητα είναι ένας **σημαντικός πόρος**, φτάνει να γίνεται σωστή χωριστή διαλογή και διαχείριση (**ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση, ανάκτηση**)
  - **Ανάγκη ενημέρωσης** του κοινού με σεμινάρια και **εκστρατείες** για την διαχείριση αποβλήτων
  - Ενθάρρυνση του κοινού να λαμβάνει μέρος στις **δημόσιες διαβουλεύσεις**
  - **Ευαισθητοποίηση** του κάθε ενεργού πολίτη για την προστασία του περιβάλλοντος
- Είναι στο χέρι** μας να προστατέψουμε τον πλανήτη

ONLY ONE EARTH

Σας ευχαριστώ πολύ.

